

511-2063-2004

Uppgifter om reservatet

<i>Objektnummer</i>	04-02-103
<i>Natura 2000-beteckning</i>	SE 0220504
<i>Län</i>	Södermanland
<i>Kommun</i>	Katrineholm
<i>Församling/socken</i>	Floda
<i>Lägesbeskrivning</i>	Ca 7 km nordväst om Hälleforsnäs järnvägsstation
<i>Topografisk karta</i>	10G SO
<i>Ekonomisk karta</i>	106 26, 106 27
<i>Areal</i>	54,9 ha, varav land 50,0 ha
<i>Naturgeografisk region</i>	Nr. 24, Svealands sprickdalsterräng
<i>Kulturgeografisk region</i>	Mälarmården
<i>Fastigheter</i>	Del av Celsinge 1:82
<i>Nyttjanderätter/servitut</i>	Jakträttsavtal
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen

Syfte med reservatet

Syftet med reservatet är att:

- Bevara de värdefulla livsmiljöerna västlig taiga, skogbevuxen myr och dystrofa sjöar, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i gynnsamt tillstånd.
- Strukturer som gamla träd och död ved skall förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Typiska arter, som t.ex. tallticka och liten spiklav, skall ha gynnsamt tillstånd, liksom de rödlistade arterna som är hittat i området.
- Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten skall kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare skall kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Beskrivning av reservatet och skälen för beslutet

På norra sidan Flensjön på Mälarmården ligger Ormsjöbergen, ett värdefullt barrskogsreservat på knappt 55 hektar. Själva Ormsjöbergen, som gett reservatet dess namn, är ett stort hållmarksområde med tallskog nordost i reservatet. Tallskogen har en uppskattat medelålder på cirka 135 år men en del träd är troligtvis uppemot 300 år gamla, vilket man kan se på deras spärrgreniga kronor och släta, så kallade pansarbark. De gamla tallarna, och även de döda tallarna som finns i området i form av högstubbar, torrakor och lågor, är värdefulla

för en lång rad arter. Bland annat är de botallar för hackspettar och viktiga livsmiljöer för vedsvampar och vedinsekter. Området har en uppenbar brandhistorik med brandljud och brandstubbar. I reservatet finns även äldre, naturskogsliknande granskog med höga naturvärden men också en del yngre och medelålders tallskog och barrblandskog som på sikt kommer att utveckla höga naturvärden. Vegetationen i reservatet domineras av lavrik typ, lingontyp samt blåbärstyp. I reservatet ingår den lilla skogstjärnen Ormsjön och del av Flensjön.

Reservatet hyser en mycket skyddsvärd fauna med ett tiotal vedinsekter som är upptagna på den så kallade "rödlistan", en förteckning över Sveriges alla sällsynta och hotade arter. Bland annat har den sällsynta arten bronsbjörn hittats vilken främst förekommer på döende granar i långsamt växande naturskog. Många av insekterna är störningsgynnade och kräver öppna, solexponerade förhållanden, vilket det är viktigt att ta hänsyn till vid skötseln av området. Att reservatet är rikt på gamla, döende och döda träd i olika stadier är också viktigt. I övrigt finns en del intressanta kärlväxter, mossor, svampar och lavar, de sistnämnda främst i bergbranter. Några exempel är knärot, långflikmossa, grovticka, talticka, blomkålsvamp och kortskaftad ärgspik.

De delarna av reservatet som domineras av riktigt gammal barrskog skall lämnas för fri utveckling (hållmark med urgammal tall och gammal granskog). Vissa huggningsingrepp skall utföras i andra bestånd för att förbättra livsvillkoren för den störningsgynnade faunan (se skötselplanen).

Ungefär en halv kilometer nordväst om reservatet ligger Varglyans naturreservat med gammal tallskog av liknande karaktär som på Ormsjöbergen. Annars är skogslandskapet kring reservaten starkt präglad av modern skogsdrift med stora ungsogar.

Reservatet ligger i en ostörd trakt och ett besök i den natursköna gamla barrskogen ger den besökande en riktig vildmarksupplevelse. Vägarna in till området är privata vilket gör reservatet lite svåråtkomligt för allmänheten.

Förutsättningarna för att bevara och på sikt utveckla naturvärdena i området anses som goda om skogen sköts efter de riktlinjer som ges i skötselplanen.

Länsstyrelsen har funnit att området hyser naturtyper som ingår Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden, och som Sverige har ett ansvar att skydda. På grund av områdets höga naturvärden och behov av långsiktigt skydd bedöms ett förordnande som naturreservat ge de bästa förutsättningarna att bevara området.

Delar av naturreservatet ligger inom ett område som omfattas av bestämmelserna enligt 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen finner i enlighet med 5 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. att beslut om att avsätta området som naturreservat är väl förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Beslutet överensstämmer också med miljökvalitetsmålet "Levande skogar".

Vid den intresseprövning mot enskilda intressen som länsstyrelsen har gjort enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, bedöms att de inskränkningar som föreslås i enskilds rätt att använda mark eller vatten, inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 5, 6 och 30 § § miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att inom reservatet

1. uppföra byggnad eller anläggning.
2. anlägga väg.
3. anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
4. anordna upplag annat än i anslutning till vändplanen vid b) enligt karta, bilaga 1.
5. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
6. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd.
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
8. framföra motordrivet fordon annat än
 - för transport av virke på den skogsbilväg/traktorgväg som korsar genom reservatet från a) till c) enligt karta, bilaga 1.
 - i samband med uttransport av fäلت vilt med s.k. älghugare eller motsvarande.
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
10. kalka eller gödsla mark eller vatten. Kalkningsförbudet gäller ej Flensjön.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel. Föreskrifterna skall ej heller utgöra hinder för normalt underhåll av skogsbilvägen från a) till b) enligt karta, bilaga 1.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor i enlighet med fastställd skötselplan.
3. Genomförande av skötselåtgärder (huggning, ringbarkning etc.) i enlighet med fastställd skötselplan.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudit att inom reservatet

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
2. skada, plocka eller samla in växter eller växtdelar. Bär, matsvamp och blom-plockning för eget behov är dock tillåtet.
3. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs.
4. sätta upp tavla, plakat, affisch skylt eller göra inskrift.
5. utan länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet.
6. utan länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar.

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse för syftena med reservatet är bl.a.:

Reservatet är ett Natura 2000-område och därför krävs enligt 7 kap 28a-b §§ MB krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i området.

Artskyddsförordningen (1998:179) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 199:7) om artskydd med bestämmelser om fridlysning av orkidén knärot.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § i förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

Ärendets handläggning

De höga naturvärdena på Ormsjöbergen uppmärksammades först genom skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1995 och området ingår sedan 2003 i nätverket Natura 2000. För att öka kännedomen om artmångfalden i området har konsulter på uppdrag av länsstyrelsen genomfört inventeringar av vedinsekter, mossor, svampar och lavar. Länsstyrelsens diskussioner med markägaren om att skydda Ormsjöbergen som naturreservat påbörjades 2003. En uppmätning av reservatets gränser genomfördes av lantmäteriet i mars 2004 och i juli samma år ingicks en överenskommelse om intrångsersättning mellan markägaren och länsstyrelsen. Länsstyrelsen upprättade under hösten 2004 ett förslag till beslut för naturreservatet som gick ut på remiss till bl.a. markägaren, Katrineholms kommun, skogsvårdsstyrelsen samt några ideella föreningar. I alla yttranden har man ställt sig positiva till förslaget.

BESLUT

6(6)

Datum

Dnr

2004-12-03

511-2063-2004

Beslutande i detta ärende har varit landshövding Bo Holmberg. I den slutliga handläggningen har länsråd Leif Byman, enhetschef Patrik Nissen, samt naturvårdshandläggarna Camilla Ährlund och Trine Haugset deltagit, den sistnämnda som föredragande.

Bo Holmberg

Trine Haugset

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Fastighetsförteckning
4. Hur man överklagar
5. Konsekvensutredning